

18.08900

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van Burgemeester en Wethouders van Nieuwkoop
Postbus 1
2460 AA Ter Aar

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

M.S. Verweij
T 033-4217362
F 033-421 77 99
m.verweij
@cultureelerfgoed.nl

Datum
Betreft

- 2 MEI 2018

Advies omgevingsvergunning monumenten (art. 2.1, lid 1,
onder f, en 2.26, lid 3, Wabo en art. 6.4, lid 1, onder a, Bor)

Onze referentie

CIK-2018-133

Uw referentie

W-2018-0005

Uw e-mail

15 februari 2018

Olonummer

3413931

Bijlagen

0

Gegevens beschermd monument

Naam	-
Adres	Ringdijk 20
Postcode/plaats	2461 BZ, Ter Aar
Gemeente/provincie	Nieuwkoop/ZH
Monumentnummer	6876

Geacht college,

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed ontving op 15 februari 2018 in goede orde uw adviesaanvraag over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument. De aanvraag valt binnen het bestek van de Wabo en heeft betrekking op een Omgevingsvergunning.

Advies

Het advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed luidt *negatief*. De Rijksdienst stelde de gemeente Nieuwkoop op 30 april 2018 telefonisch van dit advies op de hoogte en lichtte het toe.

De ministeriële adviesplicht

U merkte het plan als adviesplichtig aan. Het voorliggende plan betreft:

1. sloop van een beschermd monument of een deel daarvan voor zover van ingrijpende aard;
2. ingrijpende wijziging van een beschermd monument of een belangrijk deel daarvan, voor zover de gevolgen voor de waarde van het beschermde monument vergelijkbaar zijn met de gevolgen van het geval, bedoeld onder 1.

Hieronder volgt een toelichting op de totstandkoming van dit advies. Bij de advisering zijn de stukken betrokken die bij de aanvraag zijn ingediend en werden geregistreerd onder nummer CIK-2018-133.

Het plan behelst volgens schriftelijke opgave het 'slopen van oude boerderij' en 'er hoeft alleen gesloopt te worden, er is al een nieuw huis naast gebouwd'.

Met de 'oude boerderij' wordt een vanwege-beschermde boerderij bedoeld die weliswaar in het Monumentenregister staat vermeld, echter niet op basis van de monumentale waarde van dit gebouw, maar vanwege een zeldzame schouw met tegeltableau's uit 1789 die rijksmonumentale waarde bezit en in de oude boerderij staat.

De wettelijke bescherming heeft betrekking op de gehele onroerende zaak, de oude boerderij' maar deze bezit geen monumentale waarde op rijksniveau. De rijksmonumentale waarde ligt besloten in de zeldzame schouw uit 1789.

In 2015 verleende de gemeente Nieuwkoop voor het adres Ringdijk 20 in Ter Aar een Omgevingsvergunning voor nieuwbouw van een woning. Deze nieuwe woning staat inmiddels naast de oude boerderij. De oude boerderij bevat de betegelde, wettelijk beschermde schouw uit 1789.

Volgens de gemeente Nieuwkoop gebruikt de aanvrager de vanwege-beschermde oude boerderij momenteel als bedrijfsgebouw. In de oude boerderij zou asbest zijn verwerkt.

Monumentale waarde

De registeromschrijving memoreert 'Boerderij vanwege de zeldzame schouw met grote tegeltableaux "Ary Krocks (?) 1789.'

De schouw heeft tegelpilasters met afbeeldingen van vee. Het tegelwerk is aan de voorzijde en zijkanten bijzonder fraai uitgevoerd, hetzelfde geldt voor de tegels op de boezem. De voorstellingen hebben directe betrekking op het agrarisch bedrijf dat in de boerderij en op de omgevende landerijen werd en wordt uitgeoefend. Er is sprake van een gave voorstelling met ouderdomswaarde.

Vermelding van de naam van de boerderij, inclusief datering en de naam van (waarschijnlijk) de eigenaar/opdrachtgever verleent de betegelde schouw een opmerkelijke historische bronwaarde en is in nationaal opzicht zeer zeldzaam.

Het verfijnde kleurgebruik met geel en mangaan vertegenwoordigt bijzondere esthetische waarde en impliceert hoogwaardig historisch vakmanschap, zowel in ambachtelijke zin als in ontwerp-kunstig opzicht. Verder zijn de uitwaaiende vlakken aan beide zijden opmerkelijk en zeldzaam. Een en ander impliceert belangwekkende kunsthistorische waarde.

De betegelde schouw heeft sociaal-historische betekenis: enerzijds is het een historische huiselijke warmtebron ten behoeve van gerieflijk wonen, anderzijds is sprake van een historische proeve van materiële welstand die met een zeker maatschappelijk zelfbewustzijn kan worden geassocieerd.

Motivering

- o De registeromschrijving van rijksmonument 6876.
- o Bouwkundige/bouwhistorische aspecten.
- o Architectuurhistorische/architectonische aspecten.
- o Ruimtelijke/stedenbouwkundige aspecten.
- o Duurzaamheid.
- o Functie/herbestemming/bestemmingplan.
- o Het gebruik van het monument (artikel 2.15 van de Wabo).

In geval van wijziging van een rijksmonument adviseert de Rijksdienst altijd de algemene uitgangspunten te hanteren:

- Een wijziging behoort de oorzaak (oorzaken) van de schade weg te nemen.
- Beperk de wijziging(en) tot het minimum.
- Bevorder herstel van historisch (bouw)materiaal.
- Vervang materiaal, als het versleten is, door hetzelfde in eenzelfde techniek en detaillering.
- Behandel restauraties uit het verleden met respect.
- Documenteer de werkzaamheden.

Meer in het bijzonder, naar aanleiding van het wijzigingsplan met betrekking tot Ringdijk 20 in Ter Aar, luidt het advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed als volgt.

. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed adviseert negatief op het voornemen tot sloop van de 'vanwege-beschermde' boerderij met het nummer 6876. In 2013 adviseerde de Rijksdienst de betegelde schouw te behouden door, na de sloop van de oude boerderij, de nieuwe boerderij om de betegelde schouw heen te bouwen. Uit de voorliggende adviesaanvraag blijkt dat dit advies niet is gevolgd.

. Uit het bij de stukken gevoegde 'Asbestinventarisatierapport' projectnummer 20170873 d.d. 3 augustus 2017 van RPA-advies blijkt dat geen asbestverdachte materialen in de oude boerderij zijn aangetroffen.

. Op basis van deze feiten en omstandigheden adviseert de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de gevraagde vergunning niet te verlenen en de betegelde schouw ter plaatse te behouden. De boerderij is volgens gegevens van de gemeente Nieuwkoop momenteel in gebruik als bedrijfsgebouw. Het advies luidt deze functie voort te zetten.

. De Rijksdienst is uiteraard bereid aan verdere gedachtevorming omtrent de betegelde schouw deel te nemen en ziet initiatieven van de gemeente Nieuwkoop met belangstelling tegemoet.

Vragen

Indien dit advies tot vragen leidt, kan uiteraard contact worden opgenomen met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (brievenhoofd).

Afschrift en tekeningen

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verwacht op basis van het BOR art. 6.12.lid 4 een afschrift van het ontwerpbesluit en te zijner tijd een afschrift van het definitieve besluit inclusief de bijbehorende stukken.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

mr. Leonard de Wit
hoofd regio Noord-West